

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.40/2011/4. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év március hó 23. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt **vádlott** ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2011. január 24. napján kihirdetett KB.II.13/2010/7. számú ítéletét **helybenhagyja**.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2011. január 24. napján kihirdetett Kb.II.13/2010/7. számú ítéletével vádlottat a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző, IV. fordulat szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt 180 napi tétel, napi tételenként 500 Ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett egyúttal a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

Az ítélet kihirdetését követően a katonai ügyész az ítéletet tudomásul vette. A vádlott és a védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbezést jelentettek be.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.III.49/2011. számú átiratában a fellebbezéssel támadott ítélet helybenhagyására tett indítványt. Megítélése szerint a vádlotti és védelmi fellebbezés alaptalan. Kiemelte, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárását perrendszerűen folytatta le, ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve felülbírálatra alkalmas tényállást állapított meg. A bizonyítékok értékelésének alapos indokát adta, kellő magyarázatát adta annak is, hogy ítélkezése alapjául a vádlott érdemi védekezését miért nem fogadta el. Az elsőfokú bíróság törvényesen minősítette a vádlott cselekményét és vele szemben a Btk. 87. § (2) bekezdés e) pontja alapján helytállóan alkalmazott pénzbüntetést. A megállapított napi tételek száma arányos a cselekmény tárgyi súlyával, az egy napi tétel összege pedig - álláspontja szerint - inkább enyhe, mint eltúlzott. Az elsőfokú bíróság minden szempontból törvényes ítéletet hozott, ezért felmentésre, illetőleg a kiszabott büntetés enyhítésére nincs törvényes lehetőség.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő a bejelentett fellebbezést fenntartotta. A tényállás kiegészítését indítványozta azzal, hogy a vádlott az illetékes rendőrkapitányságra két-háromszor telefonált, de nem ért el senkit. Indítványát a polgári személy tanúk vallomására alapozta. Okfejtése szerint a vádlott a hivatali szolgálatának ellátására vonatkozó rendelkezéseket nem szegte meg. A bejelentőt nem küldte el; az illetékes rendőrkapitányságot többször is igyekezett telefonon elérni, illetőleg tájékoztatást is adott a bejelentőnek, hogy az illetékes rendőrhatóság előtt a nyilatkozatát személyesen is megteheti. Az a körülmény, hogy a bejelentő a többszöri, sikertelen telefonálással járó várakozást megunta, a vádlott terhére nem értékelhető. A vádlott eljárása vonatkozásában tehát nem lehetett olyan súlyú kötelességszegést megállapítani, amely a vád tárgyát képező bűncselekmény törvényi tényállásának többi fordulatával azonos súlyú lett volna. Amennyiben kötelességszegés mégis rögzíthető, annyiban legfeljebb a vádlott hanyagságát lehetne megállapítani; mivel eljárása nem irányult szándékos kötelességszegésre. Tekintettel arra, hogy a törvény a vád tárgyává tett cselekmény gondatlan elkövetését nem rendeli büntetni, a védő elsődlegesen a vádlott felmentését kérte. Másodlagos kérelme a kiszabott büntetés enyhítésére irányult. Ennek indokaként a jelentékeny időmúlásra, valamint arra hivatkozott, hogy apja halálával a vádlott a család egyedüli keresője lett, így édesanyja támogatásáról is gondoskodni köteles.

A katonai ügyész a másodfokú nyilvános ülésen előadott perbeszédében az ítélet helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint a fellebbezés nem érintett olyan körülményeket, amelyeket az elsőfokú bíróság ne értékelt volna. Bűncselekményre utaló bejelentés esetén a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli. A vádlott ehelyett a bűncselekmény bejelentőjét elküldte. Ezzel a hivatali működése legalapvetőbb szabályait: a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. 13. § (1) bekezdését, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 62/2007 (XII.23) IRM rendeletnek a cselekmény elkövetésekor hatályos 3. § (1) bekezdését megsértette. Bejelentés esetén az ügygel, illetékesség hiányában is foglalkozni kell; ilyenkor az ügyeletest kell megkeresni. Az objektum-örutasítás 25. pontja szerint amennyiben az ügyeletes értesítésére nincs lehetőség, panaszbejelentő lapot kell kitölteni. A vádlott a telefonos megkeresést követően - melynek rögzíthető nyoma nem maradt - a panaszfelvételtől nem gondoskodott; a bejelentő eljárásának eredménytelenségébe, illetőleg a bejelentés elintézésének sikertelenségébe belenyugodott. Jelen ügyben tehát eshetőleges szándék megállapításának van helye, szemben a védelmi érvelésben előadott anyag elkövetéssel. Mivel az elkövetési magatartás olyan intézkedési kötelezettség elmulasztása volt, amely bűncselekményre vonatkozott, a bűncselekmény tárgyi súlya a vádlott terhére rótt bűncselekmény tényállásának többi, vagylagos fordulatáéval azonos volt. Az elsőfokú bíróság a helytállóan feltárt tényállásból a vádlott bűnösségére okszerűen következtetett; a büntetés kiszabása körében azonban - lévén, hogy alapvető szolgálati szabály megsértéséről volt szó - a vádlott gyakorlatlanságát enyhítő körülményként figyelembe venni nem lehetett volna. Javára értékelendő ugyanakkor a bekövetkezett időmúlás. Mivel az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, és a kiszabott büntetés enyhítésére - a kifejtettekre tekintettel - nincs törvényes lehetőség, ezért az ítélet helybenhagyása indokolt.

A vádlott az utolsó szó jogán a védője által előadottakhoz csatlakozott, és az ítélet megváltoztatásával elsődlegesen a felmentését, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését kérte. Kiemelte, hogy a bejelentőnek nem mondta, hogy menjen el. Utalt továbbá arra is, miszerint a rendőrkapitányságon a panaszfelvétel fogyanatosítása objektív akadályba ütközik, ugyanis erre vonatkozó dokumentumok, nyomtatványok nem állnak rendelkezésre, és nincs külön, a panasz felvételére kijelölt személy sem.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács a büntetőeljárás szabályokat betartotta, eleget tett törvényben előírt kioktatási kötelezettségének. A szükséges bizonyítást lefolytatta. Ennek keretében a releváns okiratok tartalmát, valamint a vádlott vallomását a Be. 291. § (1) bekezdése alapján a nyomozati szakban tett gyanúsított vallomásáról készült jegyzőkönyv felolvasásával szabályszerűen tette a tárgyalás anyagává. A tanúkat szabályszerűen, a szükséges terjedelemben kihallgatta. Bizonyítékként értékelte ugyanakkor tanú 1. nyomozati szakban tett, a nyomozati iratok 36. sorszáma alatt iktatott vallomását is. Az elsőfokú katonai tanács ezeket a bizonyítékokat helyesen mérlegelve állapította meg a tényállást. Logikus indokát adta, hogy az aggálytalan, és egymással egybehangzóan a vádlott állításaival szembehelyezkedő tanúvallomások alapján miért vetette el a vádlott védekezését. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megvizsgált bizonyítékok mindenben alátámasztják az általa rögzített tényállást, az mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául. A másodfokú bíróság egyúttal nem értett egyet a védő tényállás-kiegészítési indítványával, tekintettel arra, hogy az indítvány a Be. 351. § (1) bekezdése és a Be. 352. § (3) bekezdése alapján a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalmába ütközött.

A vádlott felmentése, illetőleg a kiszabott büntetés enyhítése érdekében előterjesztett fellebbezést a Fővárosi Ítéltábla nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján a vádlott bűnösségére okszerűen következtetett. Az irányadó tényállás szerint a vádlott a rendőrség hivatásos állományú tagjaként feladatát objektumőri szolgálatban látta el. Ennek során személyesen tett, bűncselekményre utaló bejelentés alapján észlelte, hogy rendőri hatósági intézkedés megtételére a rendőrkapitánysága nem illetékes, az illetékes kapitányság ügyeletését azonban rövid úton nem kísérelte meg elérni. Tájékoztatta ugyanakkor a bejelentőt, hogy a bejelentés elintézésére melyik rendőrkapitányság illetékes. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a vádlott ezen cselekménye a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. 13. § (1) bekezdésébe, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007 (XII.23) IRM rendeletnek a cselekmény elkövetésekor hatályos 3. § (1) bekezdésébe, valamint az objektum-örutasítás 19, 25. és 28. pontjaiba ütközött. Az elsőfokú bíróságnak -

az ítélet negyedik oldalán szereplő - jogi értékelő tevékenysége minden tekintetben helyes, az kiegészítésre nem szorul.

A védői fellebbezésre tekintettel a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a vádlott gondatlanságára vonatkozó - és ezáltal a felmentést célzó - védői érveléssel nem értett egyet. Amint arra a katonai ügyész is helyesen hivatkozott, a vádlott a feltárt bizonyítékok alapján a bejelentő eljárásának eredménytelenségébe, illetőleg a bejelentés elintézésének sikertelenségébe belenyugodott. Cselekménye elkövetését gondatlannak minősíteni ezért nem lehet; esetében az eshetőleges szándék megállapításának van helye. A Fővárosi Ítéltábla a másodlagos védői érvelésre figyelemmel utal arra is, hogy - a BH 2002. 133. számú eseti döntésre is tekintettel - a szolgálatban kötelességszegés vétségének a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezés „más módon súlyosan megszegése” megállapításához annak a vizsgálata szükséges, hogy az alapeset törvényi tényállásában nevesítve megjelölt három elkövetési magatartással legalább azonos súlyú, a szolgálatra nézve azonos mértékű jogsérelmet előidéző magatartás megvalósult-e. Erre vonatkozóan a katonai ügyész megalapozottan emelte ki, hogy jelen ügyben az elkövetési magatartás olyan intézkedési kötelezettség elmulasztása volt, amely bűncselekményre vonatkozott, ennél fogva a bűncselekmény tárgyi súlya a vádlott terhére rótt bűncselekmény tényállásának többi - vagylagos - fordulataival azonos volt. A vádlott által ellátott szolgálat célja, a kötelességszegő magatartás miatt meghiúsult.

A vádlott az utolsó szó jogán tett előadásában nem hivatkozott javára értékelhető, releváns enyhítő körülményre. A vád tárgyává tett bűncselekmény elkövetésének megállapíthatóságához ugyanis - a fent kifejtettek szerint - nem szükséges, hogy a vádlott a bejelentőket kifejezetten elküldje. A törvény, a szolgálati szabályzat, illetőleg az objektum-őrutasítás végrehajtására vonatkozó kötelezettséget ugyanakkor a munkaerő, illetőleg anyagszerhiány sem annullálja.

Az elsőfokú bíróság által a büntetés kiszabása során mérlegelt körülmények közül a másodfokú bíróság a vádlott tapasztalatlanságát mint enyhítő körülményt mellőzte, azonban enyhítő körülményként értékelte a cselekmény elkövetése óta bekövetkezett időmúlást. A fenti kiegészítések figyelembevételével mellett az elsőfokú katonai tanács helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket és a Btk. 37.§-ában írt büntetési célok elérésére alkalmas jogkövetkezményt alkalmazott, amikor a vádlottat pénzbüntetésre ítélte. A vádlott cselekményének tárgyi súlyára is figyelemmel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a Btk. 87.§ (2) bekezdés e) pontjában írt enyhítő szakasz alkalmazását indokoltnak találta. A pénzbüntetés mértéke a vádlott cselekményéhez mérten arányos, a pénzbüntetés napi tételszáma igazodik cselekménye tárgyi súlyához, a napi tétel összege pedig jövedelmi viszonyaihoz, hiszen az irányadó tényállás szerint havi 120.000 Ft keresettel rendelkezik.

Az előzőekre figyelemmel - mivel az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek - a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be.371.§ (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2012. március 23. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
előadó bíró

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
szavazó bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2012. március 23. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Horváth Judit
tisztviselő